

ข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ

1. “ห้ามเพลิงไว้อย่าให้ มีควัน
ห้ามสุริยแสงจันทร์ ส่องไขรี
ห้ามอายุให้หั้น คั้นเล่า
ห้ามคั้งนี้ไว้ได้ จึงห้ามนิทา”
โคลงโลกนิติบทนี้มีความหมายตรงกับข้อใด
 1. โกรธ ฆควา สุขี เสติ
 2. นคติ โลก อนินุทิโต
 3. จิตต์ ทนดี สุขาวหิ
 4. น อุจจาวจ ปนุชิตา ทสุสนุนิ
2. คำว่า “บารมี” ในทางพระพุทธศาสนาหมายถึงอะไร
 1. อาการกายวาจาที่เป็นลักษณะพิเศษของบุคคล
 2. บุญที่ได้กระทำมาซึ่งมีผลต่อชีวิตและความเจริญของบุคคล
 3. คุณสมบัติที่ทำให้บุคคลยิ่งใหญ่ เช่น มีอาวุโส ความรู้และประสบการณ์
 4. คุณความดีที่บำเพ็ญอย่างยืงยวด
3. เหตุการณ์ใดไม่เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือนหก
 1. พระพุทธเจ้ารับข้านรปูยาสาจากนางสุชาดา
 2. พระพุทธเจ้ารับหญ้าจากนายโสถติยะ
 3. พระพุทธเจ้ารับปัญจวัคคีย์เป็นศิษย์
 4. พระพุทธเจ้าตรัสรู้หรือตรัสรู้ 4
4. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของงานมงคล
 1. การอาราธนาพระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์
 2. การตั้งภาชนะสำหรับทำนํ้ามนต์ การวางด้ายสายสิญจน์
 3. การอัญเชิญพระพุทธรูปมาตั้งบนโต๊ะหมู่บูชา
 4. การตั้งอาสนะสำหรับพระสงฆ์
5. คำว่า “ตบะ” ตามหลักทศพิธราชธรรมมีความหมายตรงกับข้อใด
 1. การปกครองคนด้วยความสุภาพอ่อนโยน
 2. การปกครองคนด้วยจิตใจมั่นคง ไม่โกรธ ไม่มุ่นเฉียว
 3. การปกครองคนด้วยจิตใจที่ไม่หมกมุ่นสุขสำราญจนเสียดาน
 4. การปกครองคนด้วยจิตใจที่อดทน พร้อมรับฟังปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา
6. ข้อใดคือผลโดยตรงของการฝึกวิปัสสนากาวนา
 1. จิตสงบ
 2. เกิดปัญญา
 3. ความเมตตากรุณา
 4. ความอดทน
7. บุคคลใดมี “ปรโตโมษะ” ในการทำงาน
 1. ยูทนามีสมาธิในการฟังการประชุมเสมอ
 2. กิฉิมิเพื่อนดีที่ช่วยเหลือการทำงาน
 3. ศักดิ์ชัยประยุกต์ความรู้ที่เรียนมาใช้กับการทำงาน
 4. ประดิษฐ์รู้จักคิดพิจารณาเรื่องงานอย่างรอบคอบ
8. นักเรียนควรยึดพุทธศาสนาสูภาษิตข้อใดเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต
 1. ปฏิรูปการี ชุรวา อุฐฐาตา วินุทเต ธนั
 2. วายเมถเว ปุริโส ยาว อคฺคสุส นินฺนปทา
 3. อิทาทานั ทุกุขั โลกเ
 4. สนฺตุญฺฐี ปรมฺมึ ธนั
9. คำว่า “สันโดษ” ในทางพระพุทธศาสนาหมายถึงการกระทำใด
 1. ยินดีกับความสำเร็จของผู้อื่น
 2. ยินดีที่ปลื้มด้วยอยู่โดดเดี่ยว
 3. ยินดีในสิ่งที่ตนมี
 4. การวางเฉยต่อสิ่งทั้งปวง
10. “อักษณชคิกทาน” หมายถึงข้อใด
 1. การให้บุตรภรรยาเป็นทาน
 2. การให้ช้างปึงจันนาเคนทร์เป็นทาน
 3. การให้แก้วแหวนเงินทองเป็นทาน
 4. การให้ราชสมบัติเป็นทาน
11. “สังขารขันธ” มีความหมายตรงกับข้อใด
 1. สมักรเป็นคนเจ้าอารมณ์ขี้โมโห รู้สึกทุกข์อยู่บ่อยครั้ง
 2. สามารถจำได้ว่าพระสอนว่าร่างกายมนุษย์ประกอบขึ้นจากธาตุทั้งสี่
 3. สาธิตมีร่างกายไม่สมประกอบ ได้รับทุกข์ทรมานจากอาการบาดเจ็บอยู่บ่อยครั้ง
 4. ชาวลดคิดแต่สิ่งที่ติงามอยู่เสมอ
12. คัมภีร์ปุราณะมีลักษณะตรงกับหนังสือประเภทใด
 1. ตำนาน
 2. ปรัชญา
 3. นิทานโบราณคดี
 4. ประวัติศาสตร์
13. ศาสนาใดที่มีหลักธรรมเป็นเสมือนธรรมบัญญัติแห่งการดำเนินชีวิต
 1. ศาสนาพุทธ
 2. ศาสนาขงจื้อ
 3. ศาสนาอิสลาม
 4. ศาสนาเชน
14. สัญลักษณ์ “พระจันทร์เสี้ยวล้อมดาว” มีที่มาจากอะไร
 1. คัมภีร์อัลกุรอาน
 2. ดินแดนศักดิ์สิทธิ์กลางทะเลทราย
 3. อาณาจักรออตโตมานเตอร์ก
 4. สุเหร่าของศาสนาอิสลาม
15. “ศีลอนุกรม” หมายถึงข้อใด
 1. ศีลสมรส
 2. ศีลบวช
 3. ศีลแก้บาป
 4. ศีลล้างบาป

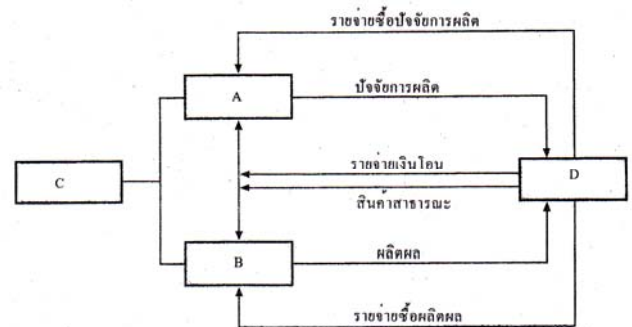
16. ทุกศาสนามีจุดหมายปลายทางที่สอดคล้องกันมากที่สุดในเรื่องใด
1. การรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับบรมคตสัจ
 2. การเข้าถึงความดับทุกข์
 3. การอยู่เป็นสุขกับพระเจ้าในสวรรค์
 4. สันติสุขนิรันดร
17. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
1. สัตว์มีสังคมและมีวัฒนธรรม
 2. สัตว์มีสังคมแต่ไม่มีวัฒนธรรม
 3. สัตว์มีสังคมแต่ไม่มีสัญชาตญาณ
 4. สัตว์มีสัญชาตญาณและมีสัญลักษ์ณ์
18. ข้อใด**ไม่ใช่**ความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ต้องมาอยู่ร่วมกันเป็นสิ่ง
1. ความจำเป็นขั้นยังชีพ
 2. ความจำเป็นในการพิทักษ์ปกป้อง
 3. ความจำเป็นในการส่งทอดทางวัฒนธรรม
 4. ความจำเป็นในการปกครอง
19. การกระทำใดเป็นการกระทำที่คิดจารีตประเพณีไทย
1. การออกศัญญะต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์
 2. การแต่งกายไม่เรียบร้อยเข้าห้องเรียน
 3. การสวมชุดดำไปในงานแต่งงาน
 4. การไม่แสดงความเคารพต่อครูอาจารย์
20. ข้อใดกล่าว**ไม่**ถูกต้องเกี่ยวกับค่านิยม
1. ค่านิยมมีผลต่อความเจริญของสังคม
 2. ค่านิยมมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรม
 3. ค่านิยมจะแปรเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม
 4. ค่านิยมเป็นสิ่งที่มีความถูกต้องน่าพึงปรารถนา
21. ข้อใดเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
1. เกษตรกรนำระบบชลประทานและปุ๋ยมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต
 2. การนำอากาศถ่ายเทมาประยุกต์ในงานด้านป่าไม้
 3. หนุ่มสาวชนบทหันมาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมกันมาก
 4. การนำเอาแนวความคิดการปกครองแบบประชาธิปไตยมาใช้ในประเทศไทย
22. ข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยจัดอยู่ประเภทของรัฐเดี่ยว
1. มีรัฐบาลเพียงระดับเดียว
 2. มีการรวมอำนาจไว้ที่รัฐบาลกลาง
 3. มีความเป็นอิสระปราศจากการรุกรานจากรัฐอื่น
 4. มีหน่วยการปกครองและข้าราชการเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลาง
23. เหตุผลสำคัญข้อใดที่ทำให้ต้องมีการแบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 ทางคือนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ
1. เพื่อเป็นการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ 3 องค์กรหลักอย่างชัดเจน
 2. เพื่อเป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลไม่ให้อำนาจไปรวมศูนย์อยู่ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
 3. เพื่อเป็นการแบ่งกันทำงานตามความชำนาญเฉพาะด้าน
 4. เพื่อป้องกันปัญหาและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแต่ละอำนาจ
24. การกระทำใดที่แสดงถึงการใช้อำนาจอธิปไตยขั้นสูงสุดของประชาชน
1. การเสนอร่างกฎหมายโดยผ่านทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 2. การเข้าชื่อกันเพื่อเสนอร่างกฎหมายต่อประธานรัฐสภา
 3. การออกเสียงลงประชามติรับหรือไม่รับร่างกฎหมาย
 4. การลงชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองการปกครองที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
25. คุณธรรม จริยธรรมของการเป็นพลเมืองที่ดีเรื่องใดที่สอดคล้องกับหลักการสำคัญของประชาธิปไตยที่ว่า **“ถือเสียงข้างมากและเคารพสิทธิของเสียงข้างน้อย”**
1. การมีวินัย
 2. การมีน้ำใจนักกีฬา
 3. การเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
 4. ความซื่อสัตย์สุจริต
26. ข้อดีของระบอบประชาธิปไตยคือข้อใด
1. เป็นการปกครองที่ประชาชนทั้งประเทศยอมรับ
 2. ถือกฎหมายเป็นมาตรฐานในการปกครอง
 3. มีความประหยัดในการดำเนินการปกครอง
 4. มีความรวดเร็วในการตัดสินใจดำเนินการ
27. ข้อใด**มี**สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
1. สิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
 2. สิทธิในการพักผ่อนและเวลาว่าง
 3. สิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 4. สิทธิที่จะเข้าร่วมกับสหพันธกรรมกรเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของตน
28. ลักษณะของกฎหมายที่ว่า **“กฎหมายต้องเป็นคำสั่งหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับได้ทั่วไป”** หมายความว่าอย่างไร
1. กฎหมายทุกฉบับจะต้องใช้บังคับแก่บุคคลทุกคน
 2. กฎหมายทุกฉบับจะต้องใช้บังคับแก่บุคคลทุกคนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา
 3. กฎหมายแต่ละฉบับจะต้องใช้บังคับแก่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. กฎหมายแต่ละฉบับจะต้องใช้บังคับแก่ทุกบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกสถานที่ และทุกเวลา
29. เหตุใดกฎหมายรัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ
1. เป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์จะต้องทรงลงพระปรมาภิไธย
 2. เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงได้ยาก
 3. เป็นกฎหมายที่มีที่มาจากประชาชนอย่างแท้จริง
 4. เป็นกฎหมายที่จะมีกฎหมายใดมาขัดแย้งไม่ได้
30. ถ้าบัญญัติรับโทษชั้ย อายุ 19 ปี ซึ่งสมรสแล้วเป็นบุตรบุญธรรม จะต้องได้รับความยินยอมจากใครบ้าง
1. คู่สมรสของโทษชั้ย
 2. คู่สมรสของโทษชั้ย และโทษชั้ย
 3. โทษชั้ย และบิดามารดาของโทษชั้ย
 4. โทษชั้ย บิดามารดาของโทษชั้ย และคู่สมรสของโทษชั้ย
31. ข้อใดเป็นความคิดลูไทย
1. พาอาวูรไปในเมืองหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควร
 2. เก็บได้ซึ่งสังหาริมทรัพย์อันมีค่าแล้วเบียดบังเอาเป็นของตน
 3. สั่งซื้อและบริโภคอาหารโดยรู้ว่าไม่สามารถชำระเงินค่าอาหารนั้น
 4. ทำให้เสื่อมค่าซึ่งทรัพย์สินไว้เพื่อสาธารณประโยชน์
32. อนุสิทธิบัตรแตกต่างจากสิทธิบัตรอย่างไร
1. อนุสิทธิบัตรไม่ต้องมีขึ้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
 2. อนุสิทธิบัตรไม่ต้องจดทะเบียนก็มีผลสมบูรณ์
 3. อนุสิทธิบัตรไม่ต้องผ่านกรรมวิธีจากโรงงานอุตสาหกรรม
 4. อนุสิทธิบัตรไม่ต้องมีเครื่องหมายการค้ามาเกี่ยวข้อง
33. ข้อใดจัดเป็นเศรษฐศาสตร์ตามความเป็นจริง (Positive Economics)
1. การเพิ่มขึ้นของอัตรารายได้ประชาชาติควรจะสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าและบริการ
 2. ศูนย์วิจัยกลีกรไทยประเมินว่าสินเชื่อแบงก์ครึ่งปีหลังชะลอตัว
 3. การเพิ่มสูงขึ้นของราคาน้ำมัน ส่งผลให้ปริมาณการขายรถยนต์ลดลง
 4. หลังจากปริมาณการส่งออกข้าวไปต่างประเทศเพิ่มขึ้น คุณค่าการค้าของประเทศไทยน่าจะดีขึ้น
34. ข้อใดไม่ใช่การผลิตในลักษณะของการให้บริการ
1. การเขียนแบบบ้านให้ลูกค้าของสถาปนิก
 2. การรักษาพยาบาลคนไข้ของแพทย์
 3. การซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไร
 4. การให้คำปรึกษาของวิศวกรเกี่ยวกับบ่อน้ำบาดาล

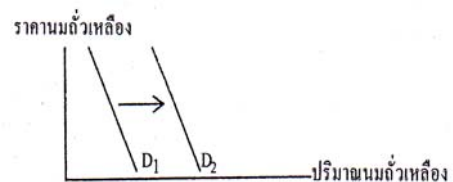
35. สมมติให้เชื้อไม้ไฟซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตสมุดมีราคาสูงขึ้นจากเดิม และค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น ซึ่งมีผลให้ต้นทุนในการผลิตสมุดแพงขึ้น จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะคุณภาพของตลาดอย่างไร

1. ราคาคุณภาพของสมุดสูงขึ้น ปริมาณคุณภาพของสมุดลดลง
2. ราคาคุณภาพของสมุดสูงขึ้น ปริมาณคุณภาพของสมุดลดลง
3. ราคาคุณภาพของสมุดลดลง ปริมาณคุณภาพของสมุดลดลง
4. ราคาคุณภาพของสมุดลดลง ปริมาณคุณภาพของสมุดคงที่

36. พิจารณาจากแผนภาพ ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้องตาม A B C และ D

1. ภาครัฐบาล ฝ่ายครัวเรือน ฝ่ายธุรกิจ ภาคเอกชน
 2. ฝ่ายธุรกิจ ฝ่ายครัวเรือน ภาครัฐบาล ภาคเอกชน
 3. ฝ่ายครัวเรือน ฝ่ายธุรกิจ ภาคเอกชน ภาครัฐบาล
 4. ภาคเอกชน ฝ่ายธุรกิจ ฝ่ายครัวเรือน ภาครัฐบาล
37. กิจกรรมใดต่อไปนี้ส่งผลให้อุปสงค์ของนมถั่วเหลืองเลื่อนระดับ

1. ราคามถั่วเหลืองสูงขึ้น
 2. ราคาถั่วเหลืองสูงขึ้น
 3. ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น
 4. เทคโนโลยีการผลิตนมถั่วเหลืองสูงขึ้น
38. ในการกำหนดราคาขึ้นสูงจะส่งผลอย่างไร
1. เกิดอุปทานส่วนเกิน
 2. เกิดราคาคุณภาพเพิ่มขึ้น
 3. เกิดอุปสงค์ส่วนเกิน
 4. เกิดราคาคุณภาพลดลง
39. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของตลาดแข่งขันสมบูรณ์
1. ผู้บริโภคเห็นว่าสินค้าของผู้ผลิตแต่ละคน ไม่มีความแตกต่างกัน
 2. จำนวนผู้ผลิตมีมากพอที่จะ ไม่มีผู้ผลิตรายใดสามารถมีอิทธิพลต่อราคาตลาด
 3. ผู้ผลิตสามารถเลิกผลิตได้โดยไม่กระทบกระเทือนตลาด
 4. ผู้ผลิตแต่ละรายจะส่งเสริมการขายด้วยการโฆษณา

40. ข้อใด**ไม่ใช่**ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม
1. รัฐให้เอกชนดำเนินธุรกิจโดยเสรี
 2. ผลกำไรเป็นเป้าหมายสูงสุดในการประกอบการ
 3. ธุรกิจที่เป็นสาธารณูปโภคสงวนให้รัฐเป็นผู้จัด
 4. ระบบราคาเป็นกลไกควบคุมการค้าและการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ
41. สินค้าชั้นกลาง ถูกนับรวมในผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
1. ไม่นับรวม เพราะไม่มีมูลค่าการผลิตที่แท้จริง
 2. ไม่นับรวม เพราะเป็นการนับซ้ำ
 3. นับรวม เพราะเป็นผลผลิตในประเทศไทย
 4. นับรวม เพราะเป็นขั้นตอนหนึ่งของการผลิตสินค้าขั้นสุดท้าย
42. ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น 20% หมายความว่าอย่างไร
1. ปริมาณสินค้าทุกชนิดเพิ่มขึ้น 20%
 2. ราคาสินค้าเพิ่มขึ้น 20%
 3. รายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้น 20%
 4. อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น 20%
43. ข้อใดเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ เนื่องจากแรงดึงของอุปสงค์
1. ค่าจ้างแรงงานในประเทศสูงขึ้น
 2. รัฐบาลเพิ่มเงินกองทุนหมู่บ้าน
 3. ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
 4. ราคาวัสดุก่อสร้างสูงขึ้น
44. เครื่องมือใดที่ธนาคารกลางใช้เพื่อลดปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ
1. เพิ่มอัตราเงินสำรองตามกฎหมาย
 2. ซื้อพันธบัตรรัฐบาลคืนจากประชาชน
 3. ลดอัตรารับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินจากธนาคารพาณิชย์
 4. ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ให้ธนาคารพาณิชย์กู้
45. สาเหตุใดทำให้เกิดอุปสงค์ของเงินตราระหว่างประเทศ
1. การส่งออกผ้าฝ้ายไทย
 2. ชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย
 3. แรงงานไทยในวันออกกลางส่งเงินกลับมาให้ครอบครัวในประเทศไทย
 4. รัฐบาลไทยให้ทุนนักเรียนไปเรียนต่อต่างประเทศ
46. วิกฤตการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยหลายประการ ยกเว้นข้อใด
1. การขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้น
 2. แรงงานขอปรับอัตราค่าจ้างขึ้นทำให้สูงขึ้น
 3. ค่าครองชีพต่ำ เกิดภาวะเงินฝืด
 4. การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคเอกชนชะลอตัว

47. ความล้มเหลวของ “กลไกราคา” ในตลาดแข่งขันสมบูรณ์เกิดจากสาเหตุใด
1. การผูกขาดการผลิตในสินค้าบางชนิด
 2. การดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของรัฐบาล
 3. อุปสงค์ของผู้บริโภคสูงกว่าปริมาณสินค้าที่ผลิตได้
 4. การกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม
48. มาตรการในข้อใดช่วยแก้ปัญหาการขาดดุลการชำระเงินของประเทศ
1. การเพิ่มอัตราภาษีสินค้าเข้าและสินค้าออก
 2. การผ่อนคลายความเข้มงวดในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ
 3. การส่งเสริมให้ชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวและลงทุนในประเทศไทย
 4. ธนาคารแห่งประเทศไทยสนับสนุนการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ เพื่อเพิ่มการบริโภคการลงทุนและการนำเข้า
49. มนุษย์รู้จักนำเหล็กมาใช้ประโยชน์เมื่อใด
1. ก่อนที่จะรู้จักสำริด
 2. ก่อนที่จะรู้จักทองแดง
 3. หลังจากรู้จักสำริด
 4. พร้อมๆ กับรู้จักทองแดง
50. แนวคิดใด**ไม่ใช่**แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องถิ่นเดิมของชนชาติไทย
1. ถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่ในบริเวณตอนกลางของจีน
 2. ถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่ในแถบเทือกเขาเทียนชาน
 3. ถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่ในคาบสมุทรมลายูและหมู่เกาะอินโดนีเซีย
 4. ถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่ในประเทศไทยปัจจุบัน
51. ข้อใดถือได้ว่าเป็นแผนพัฒนาการเมืองฉบับแรกของไทย
1. การประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
 2. กฎหมายที่ออกมาเพื่อแก้ไขให้เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายทาสในสมัยรัชกาลที่ 4
 3. วารสารเสนอข้อคิดเห็นให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของเทียนวรรณ
 4. ถ้าทราบทุกความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ร.ศ.103
52. พระราชกรณียกิจใดของพระนเรศวรมหาราชกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่คล้ายคลึงกัน
1. ทรงขยายอาณาเขตของแผ่นดินไทยออกไปอย่างกว้างขวาง
 2. การส่งเสริมให้ชาวต่างชาติเข้ามาค้าขายในแผ่นดินไทย
 3. การทำให้ประเทศไทยไม่ตกอยู่ภายใต้การปกครองของต่างชาติ
 4. การยกเลิกระบบไพร่และระบบทาสออกจากสังคมไทย

53. ขบวนการเสรีไทยตั้งขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด
1. ช่วยเหลือญี่ปุ่นต่อต้านฝ่ายสัมพันธมิตร
 2. ช่วยเหลือฝ่ายสัมพันธมิตรต่อต้านญี่ปุ่น
 3. เรียกร้องคืนแดนจากอังกฤษและฝรั่งเศสคืน
 - 4.ต่อต้านทหารต่างชาติที่เข้ามาบูรณาไทย
54. พระราชพิธีจรดพระนังคัลแสดงถึงการสืบสานวัฒนธรรมไทยด้านใดชัดเจนที่สุด
1. ศาสนา
 2. ศิลปกรรม
 3. การทำมาหากิน
 4. การบำเพ็ญพระราชกุศลตามเทศกาล
55. สถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาในสมัยอยุธยาตอนปลายมีลักษณะเด่นตามข้อใด
1. นิยมสร้างวัดที่พระอุโบสถไม่มีช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์
 2. นิยมสร้างฐานอาคารโค้งแบบท้องเรือ ชั้นล่างเจาะหน้าต่างโค้งแบบศิลปะโกธิก
 3. นิยมสร้างก่อตัวอาคารเป็นผนังทึบ เจาะช่องระบายลมแคบๆ มีบานประตู 2-3 ช่อง
 4. นิยมสร้างปราสาทเป็นประธานวัดโดยมีลักษณะเลียนแบบปราสาทเขมรแต่สูงจะลดกว่า
56. พฤติกรรมใดถือเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยไว้เป็นมรดกของชาติ
1. สมัครถ่ายทอดสูตรอาหารจานเด็ดให้เฉพาะคนในตระกูล
 2. สนับสนุนซื้อหัวน้ำคั้นหั่นละคร โฉงหุ่ยขึ้นเป็นศิลปะแห่งชาติ
 3. เน้นรับซื้อโบราณวัตถุเพื่อนำไปขายต่อให้พิพิธภัณฑ์
 4. จำลองไปจดลิขสิทธิ์เทคนิคการสอนวิชาสังคมที่เขาคิดค้นขึ้นมา
57. ที่ราบพระจันทร์เสี้ยวที่อุดมสมบูรณ์ (*Fertile Crescent*) หมายถึงที่ราบลุ่มแม่น้ำสายใด
1. แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำโขง
 2. แม่น้ำฮวงโหและแม่น้ำแยงซีเกียง
 3. แม่น้ำคงคาและพรหมบุตร
 4. แม่น้ำไทกริสและยูเฟรติส
58. ในอารยธรรมอินเดีย จักรพรรดิพระองค์ใดใช้นโยบายการปกครองที่เน้นความสำคัญของหน้าที่ทางมนุษยธรรมของรัฐและการใช้ศีลธรรมในการจัดระเบียบและควบคุมสังคม
1. พระเจ้าอักษบารัมหาราช
 2. พระเจ้าจันทรคุปต์ที่ 1
 3. พระเจ้าพิมพิสาร
 4. พระเจ้าอโศกมหาราช
59. ลักษณะแบบใดไม่ปรากฏในสังคมจีนภายหลัง ค.ศ.1949
1. เป็นสังคมที่ปราศจากชนชั้น
 2. เป็นสังคมที่มีเสรีภาพทางการแสดงออก
 3. เป็นสังคมที่ผู้ใช้แรงงานได้รับการยกย่อง
 4. เป็นสังคมที่สตรีมีฐานะเท่าเทียมกับผู้ชาย
60. ข้อใดเป็นลักษณะร่วมที่ปรากฏในประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของจีน อินเดีย ญี่ปุ่นและไทย
1. อารยธรรมเจริญถึงจุดสูงสุด
 2. เผยแพร่อารยธรรมสู่ดินแดนอื่น
 3. การเผชิญหน้ากับอิทธิพลของชาติตะวันตก
 4. มีความเป็นปึกแผ่นทางการเมืองและเศรษฐกิจ
61. ปัจจัยสำคัญข้อใดที่ทำให้วิถีการดำรงชีวิตของชาวยุโรปสมัยกลางตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของศาสนาคริสต์
1. ผู้นำฝ่ายศาสนจักรใช้ศาสนาคริสต์เป็นเครื่องมือควบคุมและปกครองคนในดินแดนของตน
 2. สภาพบ้านเมืองมีความระส่ำระสายจากการล่มสลายของอาณาจักรโรมันตะวันตก
 3. ศาสนาคริสต์มีความเป็นปึกแผ่น โดยได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายอาณาจักร
 4. สภาพบ้านเมืองมีความสงบสุข และเศรษฐกิจมั่นคงประชาชนจึงมุ่งให้ความสำคัญต่อศาสนา
62. ข้อใดเป็นผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรม
1. ประชาชนทุกชนชั้นได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยเท่าเทียมกัน
 2. เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิต คุณภาพและจำนวนผลผลิต
 3. ทำให้ประเทศต่างๆ มีความเสมอภาคในทางเศรษฐกิจ
 4. ทำให้ประเทศอุตสาหกรรมสามารถอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้โดยไม่ต้องพึ่งประเทศอื่นทางเศรษฐกิจ
63. แนวการเขียนแบบโรแมนติค ปรากฏเด่นชัดในงานของนักเขียนท่านใด
1. วิลเลียม เชกสเปียร์	2. เซอร์ วอลเตอร์ สกอตต์
3. แมกซิม กอร์กี	4. ชาลส์ ดิกเกนส์
64. การเจรจา 6 ฝ่ายเพื่อยุติโครงการนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือประกอบด้วยประเทศใดบ้างนอกจากเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้
1. อังกฤษ	สหรัฐอเมริกา	จีน	ญี่ปุ่น
2. รัสเซีย	สหรัฐอเมริกา	ญี่ปุ่น	ฝรั่งเศส
3. ญี่ปุ่น	จีน	สหรัฐอเมริกา	ฝรั่งเศส
4. สหรัฐอเมริกา	รัสเซีย	ญี่ปุ่น	จีน
65. เพราะเหตุใดอุณหภูมิเฉลี่ยในช่วงฤดูหนาวของกรุงเทพฯ กับฤดูหนาวของจาการ์แตกต่างกัน
1. ที่ตั้งตามละติจูดต่างกัน
 2. กรุงเทพฯอยู่ใกล้ทะเลกว่า
 3. อยู่ในเขตลองจิจูดต่างกัน
 4. ความสูงต่ำของพื้นที่แตกต่างกันมาก

66. ที่ราบข้อใดมีกระบวนการเกิดคล้ายที่ราบภาคกลางของประเทศไทย
1. ที่ราบตอนกลางของโปแลนด์
 2. ที่ราบตอนกลางของออสเตรเลีย
 3. ที่ราบปามป์สในอาร์เจนตินา
 4. ที่ราบรอบทะเลสาบใหญ่ทั้ง 5 ของทวีปอเมริกาเหนือ
67. แผนที่ 2 ฉบับครอบคลุมพื้นที่บริเวณเดียวกัน แผนที่ฉบับที่ 1 มีมาตราส่วน 1 : 100,000 วัดระยะทางระหว่างจุด ก. ถึงจุด ข. ได้ 4 เซนติเมตร แผนที่ฉบับที่ 2 ไม่ทราบมาตราส่วน แต่วัดระยะทางระหว่างจุด ก. ถึงจุด ข. ได้ 8 เซนติเมตร อยากรทราบว่ามีมาตราส่วนเท่าใด
1. 1 : 5,000
 2. 1 : 50,000
 3. 1 : 500,000
 4. 1 : 250,000
68. ข้อใด**ไม่ใช่**องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ
1. ความหลากหลายของระบบนิเวศ
 2. ความหลากหลายทางพันธุกรรม
 3. ความหลากหลายของพืชและสัตว์
 4. ความหลากหลายในเรื่องของชนิดพันธุ์
69. ข้อใด**ไม่ใช่**ป่าอนุรักษ์
1. ป่าชายเลนอนุรักษ์
 2. ป่าชุมชน
 3. สวนพฤกษศาสตร์
 4. อุทยานแห่งชาติ
70. โครงการแหลมผักเบี้ย เป็นการวิจัยและพัฒนาเรื่องใด
1. ไฟไหม้ป่า
 2. น้ำบาดาลเสีย
 3. ดินพรุ
 4. ป่าชายเลน
71. วิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมข้อใด**ไม่**สัมพันธ์กัน
1. การเก็บกัก – การสร้างอ่างเก็บน้ำ
 2. การสงวน – อุทยานแห่งชาติ
 3. การพัฒนา – การเดิมออกซิเจนในน้ำด้วยกังหันน้ำ
 4. การฟื้นฟู – โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ
72. โครงการในข้อใดที่ต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
1. การผลิตสารกำจัดศัตรูพืชวันละไม่เกิน 20 ตัน
 2. การสร้างอาคารชุดพักอาศัยตั้งแต่ 40 ห้องขึ้นไป
 3. การสร้างโรงพยาบาลขนาดเตียง 30 เตียงใกล้ริมแม่น้ำหรือฝั่งทะเล
 4. การสร้างโรงงานผลิตเยื่อกระดาษตั้งแต่ 50 ตันต่อวันขึ้นไป
73. ISO 14000 เป็นอนุกรมมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องอะไร
1. การรักษามาตรฐานของสำนักงาน
 2. การป้องกันสาธารณภัย
 3. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 4. การจัดการสิ่งแวดล้อม

74. แนวทางการปฏิบัติในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม**ไม่**สัมพันธ์กัน
1. Reuse - การนำยางรถยนต์เก่ามาทำถังขยะ
 2. Reject - การใช้หลอดตะเกียบประหยัดไฟแทนหลอดฟลูออเรสเซนต์
 3. Recover - การนำน้ำล้างรถที่ปล่อยให้ตกตะกอนนำมาใช้ล้างพื้น
 4. Recycle - การนำขวดกาแฟที่หมดแล้วนำมาใส่ของแห้งเก็บไว้
75. ผลิตภัณฑ์ข้อใดที่จะได้รับฉลากเขียว
1. ผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติ
 2. ผลิตภัณฑ์ที่มีระบบการผลิตไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
 3. ผลิตภัณฑ์ที่ประหยัดการใช้ทรัพยากรการผลิตมากที่สุด
 4. ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้เทคโนโลยีในการผลิต
76. การกำจัดขยะมูลฝอยรูปแบบใดเหมาะสมกับชุมชนที่มีเงินทุนน้อย
1. การเผา
 2. การทำปุ๋ยหมัก
 3. การฝังกลบ
 4. การปล่อยให้ย่อยสลายไปเอง
77. ข้อใดมีความเกี่ยวข้องกับ **“ภาวะโลกร้อน”** น้อยที่สุด
1. การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศและการลดลงของป่าชายเลน
 2. ภาวะแล้งซ้ำซากและการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค
 3. การเกิดภาวะดินเค็มแพร่กระจายในพื้นที่การเกษตร
 4. การเกิดไฟฟ้าและคลื่นความร้อน
78. ขนาดของแผ่นดินไหว 6.5 ริกเตอร์ ความเสียหายที่เกิดขึ้น และสิ่งที่สังเกตได้อยู่ในระดับใด
1. เกิดการสั่นไหวรุนแรง วัตถุในอาคารแกว่งไกว
 2. อาคารเกิดรอยร้าว มีความเสียหายเล็กน้อย
 3. อาคารพังทลายบางส่วน
 4. อาคารพังทลายทั้งหมด เกิดแผ่นดินถล่ม
79. ปรากฏการณ์ความผันแปรของภูมิอากาศในข้อใด**ไม่ใช่**ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
1. ความผันแปรของภูมิอากาศในซีกโลกใต้
 2. พื้นที่น้ำแข็งบริเวณขั้วโลกลดลง
 3. บรรยากาศชั้นโอโซนถูกทำลาย
 4. ความแห้งแล้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
80. ข้อใด**ไม่**สัมพันธ์กัน
1. MAB - โปรแกรมมนุษย์กับชีวมณฑลของยูเนสโก
 2. UNCCD - อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
 3. Agenda 21 - แผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
 4. BASEL - อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ

- ข้อ 1 **๒** นคติ โลก อนินทิโต
- นคติ โลก อนินทิโต
 - : คนที่ไม่ถูกนิทา ไม่มีในโลก
 - โกรธ ฆควา สุข เสติ
 - : ฆ่าความโกรธได้ ย่อมอยู่เป็นสุข
 - จิตต์ ทนต สุขาวห
 - : จิตที่ฝึกดีแล้ว นำสุขมาให้
 - น อุจจาวจ ปนุทิตา ทศษยนิ
 - : บัณฑิตย่อมไม่แสดงอาการขื่นๆ ลงๆ
- ข้อ 2 **๔** คุณความดีที่บำเพ็ญอย่างยิ่งยวด
- บารมีคือ คุณความดีที่บำเพ็ญอย่างยิ่งยวด 10 ประการ ได้แก่ ทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะ ขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา อุเบกขา
- ข้อ 3 **๕** พระพุทธเจ้ารับปัจจุวัคคีย์เป็นศิษย์
- วันวิสาขบูชา (วันเพ็ญเดือน 6 หรือวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนวิสาขะ)
 - 1. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน
 - 2. เป็นวันสำคัญสากลของโลก
- ข้อ 4 **๑** การอาราธนาพระสงฆ์มาสวดพระพุทธมนต์
- การทำบุญในงานอวมงคล
 - : เช่น การทำบุญหน้าศพ การทำบุญอัฐิ
 - 1. การอาราธนาพระสงฆ์มาสวดพระพุทธมนต์
 - 2. ไม่ตั้งน้ำวางค้าย การบังสุกุล
- ข้อ 5 **๓** การปกครองคนด้วยจิตใจที่ไม่หมกมุ่นสุขสำราญจนเสีงาน
- ดบะเนทศพิชราชธรรมคือ ไม่หมกมุ่นอยู่ในความสุขสำราญ สามารถระงับยับยั้งและข่มใจ มิให้หลงใหลในความสุขสำราญต่างๆ จนลืมหน้าที่
- ข้อ 6 **๒** เกิดปัญญา
- วิปัสสนา : การทำให้ปัญญาเกิดขึ้น การฝึกฝนจิตที่เป็นสมาธิให้เกิดความรู้เข้าใจสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง
 - สมถะ : ความสงบจิต การฝึกฝนจิตให้สงบเป็นสมาธิ
- ข้อ 7 **๒** กิตติมเพื่อนิตีที่ช่วยเหลือการทำงาน
- ปรโต โฆมะ : การฟังผู้อื่น การรับฟังคำแนะนำ การเรียนรู้ การสนทนากับบุคคลอื่นผู้เป็นกัลยาณมิตร
- ข้อ 8 **๒** วายเมถว ปุริโส ยาว อตุลสุส นิปปปทา
- เกิดเป็นคนควรจะพยายามจนกว่าจะประสบความสำเร็จ

- ข้อ 9 **๕** ยินดีในสิ่งที่ตนมี
- สันโดยคือ ความยินดี ความพอใจ
 - 1. ยถาลกสัน โดย - ยินดีตามที่ตนหามาได้
 - 2. ยถาพลสัน โดย - ยินดีในความสามารถตน
 - 3. ยถาสารูปสัน โดย - ยินดีในฐานะความเป็นอยู่ตน
- ข้อ 10 **๑** การให้บุตรภรรยาเป็นทาน
- อัมชชติทาน : ทานภายใน คือ การให้อวัยวะชีวิตคน บุตรภรรยาเปรียบเสมือนอวัยวะหรือร่างกาย
 - พาหิตทาน : ทานภายนอก คือ การให้วัตถุสิ่งของต่างๆ
- ข้อ 11 **๔** ขวลิตคิดแต่สิ่งที่ดีงามอยู่เสมอ
1. เวทนา - ความรู้สึก (สุข ทุกข์ อุเบกขา)
 2. สัญญา - กำหนดได้หมายรู้
 3. สังขาร - สภาพที่ปรุงแต่งจิตให้คิด (คิดดี คิดชั่ว คิดเป็นกลาง)
 4. วิญญาณ - การรับรู้โดยผ่านอายตนะ 6 (ประสาทสัมผัสทั้งหก)
- ข้อ 12 **๕** นิทานโบราณคดี
- คัมภีร์ปุราณะเปรียบได้กับนิทานโบราณคดี สารานุกรม เป็นที่รวมความรู้ต่างๆ ของชาวฮินดูโบราณ เช่น ความรู้ทางศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์
- ข้อ 13 **๓** ศาสนาอิสลาม
- อิสลาม แปลว่า สันติ นอบน้อม ซึ่งเป็นการนอบน้อมคนต่อพระเจ้าคือพระอัลเลาะห์แห่งเดียว
 - หลักธรรมของศาสนาอิสลามเป็นธรรมบัญญัติแห่งชีวิต (Code of Life) เพราะเป็นคำสอนที่ครอบคลุมทั้งด้านจริยธรรม และหลักการดำเนินชีวิตประจำวัน
- ข้อ 14 **๕** อาณาจักรออตโตมานเตอร์ก
- ศาสนาอิสลามเคารพบูชาเฉพาะพระอัลเลาะห์องค์เดียวเท่านั้น จึงไม่มีการบูชารูปเคารพใดๆ แต่ที่เห็นพระจันทร์ครึ่งเสี้ยวกับดาวอยู่ข้างบนตามสุเหร่านั้นไม่ใช่สัญลักษณ์ทางศาสนา แต่เป็นเครื่องหมายของอาณาจักรออตโตมานเตอร์กที่เคยมีอำนาจในยุโรปและตะวันออกกลาง บรรดาประเทศมุสลิมที่เคยอยู่ใต้อาณาจักรนี้จึงยึดเอาเครื่องหมายนั้นเป็นสัญลักษณ์ของตนในฐานะเป็นชาดิมุสลิมเหมือนกันต่อมา

- ข้อ 15 ๒ ศิลปวิทยา
- ศิลปกรรมหรือศิลปวิทยา เป็นพิธีแต่งตั้งบุคคลที่จะเข้าบวชเป็นบาทหลวง ที่เรียกว่า “อนุกรม” เพราะมีลำดับชั้นซึ่งจะต้องได้แต่ตามลำดับ ผู้ที่อยู่ในอันดับที่สูงกว่าย่อมมีอำนาจและศักดิ์ศรีสูงกว่า
- ข้อ 16 ๔ สันติสุขนิรันดร์
- ศาสนา คือ ความเชื่อที่เป็นแนวทางปฏิบัติให้มนุษย์พ้นจากทุกข์และพบสุขนิรันดร์
- ข้อ 17 ๒ สัตว์มีสังคมแต่ไม่มีวัฒนธรรม
- มนุษย์มีขนาดสมองที่ใหญ่กว่าสัตว์อื่น ทำให้เฉลียวฉลาด และสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าได้ซึ่งสัตว์ทำไม่ได้
- ข้อ 18 ๔ ความจำเป็นในการปกครอง
- ข้อ 19 ๑ การออกัตถุญต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์
1. วิถีชาวบ้าน
 - แนวทางปฏิบัติที่สมาชิกปฏิบัติเป็นนิสัย ประเพณี มารยาท และสัจนิยม
 2. จารีต
 - แนวทางปฏิบัติของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม ความดีความชั่ว
 3. กฎหมาย
 - แนวทางปฏิบัติที่บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- ข้อ 20 ๔ ค่านิยมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต้องนำมาพิจารณา
- ค่านิยมมีผลต่อความเจริญของสังคม เช่น สังคมใดที่คนมีความขยันหมั่นเพียร ระเบียบวินัย สามัคคีและซื่อสัตย์สุจริต สังคมนั้นก็จะเจริญได้อย่างรวดเร็ว
 - ค่านิยมมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรม เช่น ค่านิยมความกตัญญูทำให้วัฒนธรรมต่างๆ เกิดขึ้น เช่น การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์
- ข้อ 21 ๕ หมู่สาวชนบทหันมาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมกันมาก
- การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
 - : เป็นการเปลี่ยนแปลงทางรูปแบบ และความสัมพันธ์
 - การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม
 - : เป็นการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุและวัฒนธรรมที่มีชีวิต
- ข้อ 22 ๑ มีรัฐบาลเพียงระดับเดียว
- รัฐเดี่ยว เป็นรัฐที่มีรัฐบาลเดียว เช่น ไทย, สหราชอาณาจักร, ฝรั่งเศส, ซาอุดีอาระเบีย, เนเธอร์แลนด์
- ข้อ 23 ๒ เพื่อเป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลไม่ให้อำนาจไปรวมศูนย์อยู่ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

- การแยกใช้อำนาจอธิปไตยเพื่อให้แต่ละฝ่ายตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันไม่ให้อำนาจรัฐทั้งหมดตกอยู่ในมือของคนคนเดียวหรือคนกลุ่มเดียวซึ่งจะทำให้มีอำนาจมากจนไม่มีใครสามารถยับยั้งได้
- ข้อ 24 ๕ การออกเสียงลงประชามติหรือไม่รับร่างกฎหมาย
- ในระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย ประชาชนเท่านั้นถือเป็นเจ้าของอำนาจอิสระในการปกครองประเทศที่แท้จริง โดยการแสดงออกได้หลายวิธี แต่โดยที่ถนัด อำนาจอธิปไตยขั้นสูงสุดนั่นคือ การออกเสียงประชามติเป็นการถามความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศในเรื่องที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและวิถีชีวิตของประชาชนอย่างมาก
- ข้อ 25 ๒ การมีน้ำใจนักกีฬา
- การมีน้ำใจนักกีฬา คือ การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย
- ข้อ 26 ๒ ถือกฎหมายเป็นมาตรฐานในการปกครอง
- ข้อดีของประชาธิปไตย
 1. เปิดโอกาสให้ประชาชนส่วนข้างมากดำเนินการปกครองประเทศ
 2. เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนใช้สิทธิเสรีภาพอย่างเสมอภาค
 3. ถือกฎหมายเป็นมาตรฐานในการปกครอง
- ข้อ 27 ๑ สิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
- ข้อ 28 ๔ กฎหมายแต่ละฉบับจะต้องใช้บังคับแก่ทุกบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทุกสถานที่และทุกเวลา
- กฎหมายบังคับใช้ได้ทุกสถานที่และเวลา : ผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่ว่าจะเขาได้กระทำที่ใดก็ตามในเวลากลางวันหรือกลางคืน กฎหมายย่อมบังคับการกระทำนั้นๆ ของเขาได้
- ข้อ 29 ๔ เป็นกฎหมายที่จะมีกฎหมายใดมาขัดแย้งไม่ได้
- รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้เป็นหลักในการปกครองประเทศกฎหมายอื่นจะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญไม่ได้
- ข้อ 30 ๒ คู่สมรสของโซคซัย และโซคซัย
- ข้อ 31 ๑ พาอาวูธไปในเมืองหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควร
- ความผิดลหุโทษเป็นความผิดอาญาที่มีโทษเบาซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือนหรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท เช่น พาอาวูธไปในเมือง หมู่บ้านหรือสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุอันควร

- ข้อ 32 ❶ อนุสิทธิบัตรไม่ต้องมีชั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
- งานที่ไม่มีลิขสิทธิ์ เช่น ข่าวประจำวัน, รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย, ระเบียบข้อบังคับประกาศของหน่วยงานของรัฐ, คำพิพากษา รายงานของทางราชการ, คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่างๆ ของรัฐ หรือของท้องถิ่น
- ข้อ 33 ❸ การเพิ่มสูงขึ้นของราคาน้ำมัน ส่งผลให้ปริมาณการขายรถยนต์ลดลง
- Positive Economics : (เศรษฐศาสตร์ตามความเป็นจริง, เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์) เป็นการอธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจโดยอาศัยข้อเท็จจริง
 - Normative Economics : (เศรษฐศาสตร์ตามที่ควรจะเป็น, เศรษฐศาสตร์นโยบาย) เป็นการอธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจและมีข้อเสนอแนะ
- ข้อ 34 ❸ การซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไร
- การซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไรเป็นการผลิตแบบเปลี่ยนกรรมสิทธิ์
- ข้อ 35 ❷ ราคาคุณภาพของสมุดสูงขึ้น ปริมาณคุณภาพของสมุดลดลง
- เส้นอุปทานจะเปลี่ยนแปลงจาก SS เป็น S_1 , S_2
 - คุณภาพใหม่จะอยู่ ณ จุดที่ S_2 , S_2 ตัดกับเส้น DD คือ จุด E_2
 - ราคาคุณภาพของสมุดสูงขึ้นเป็น P_2
 - ปริมาณคุณภาพของสมุดลดลงเหลือ Q_2
- ข้อ 36 ❸ ฝ่ายครัวเรือน, ฝ่ายธุรกิจ, ภาคเอกชน, ภาครัฐบาล
- ข้อ 37 ❸ ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น
- ปัจจัยที่ทำให้เส้นอุปสงค์เลื่อนตำแหน่งไปทางขวามือ เช่น ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น ความนิยมของผู้บริโภคมากขึ้น จำนวนผู้บริโภคในตลาดเพิ่มขึ้น การคาดการณ์เกี่ยวกับราคาสินค้าในอนาคตของผู้บริโภค
- ข้อ 38 ❸ เกิดอุปสงค์ส่วนเกิน
- ราคาสินค้าสูงเป็นการแทรกแซงราคาของรัฐบาลเพื่อไม่ให้สินค้านั้นมีราคาสูงเกินไป เพื่อช่วยเหลือผู้บริโภค โดยเฉพาะสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ
- ข้อ 39 ❹ ผู้ผลิตแต่ละรายจะส่งเสริมการขายด้วยการโฆษณา
- ข้อ 40 ❸ ธุรกิจที่เป็นสาธารณูปโภคสงวนให้รัฐเป็นผู้จัด
- ระบบทุนนิยม
 - ไม่จำกัดเรื่องกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและปัจจัยการผลิต

- ไม่จำกัดเรื่องการทำงานของกลไกราคา
 - ไม่มีเป้าหมายในการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม
 - เอกชนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- ข้อ 41 ❷ ไม่นับรวม เพราะเป็นการนับซ้ำ
- สินค้าชั้นกลางเป็นสินค้าที่อยู่ระหว่างขั้นตอนต่างๆ ของการผลิต ซึ่งไม่นับนำมารวมในการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติด้านผลผลิตเพราะจะเกิดปัญหาการนับซ้ำ ทำให้มูลค่ารวมสูงเกินความเป็นจริง
 - ดังนั้นการคำนวณด้านผลผลิตจึงเป็นการรวมมูลค่าที่ผลผลิตขั้นสุดท้าย
- ข้อ 42 ❹ อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น 20%
- ดัชนีราคาผู้บริโภคใช้วัดระดับราคาสินค้าบริการต่างๆ ไปโดยเฉลี่ยเทียบกับราคาปีฐานที่เท่ากับ 100
- ข้อ 43 ❷ รัฐบาลเพิ่มเงินกองทุนหมู่บ้าน
- เงินเพื่อที่เกิดจากสาเหตุด้าน
 - อุปสงค์ - เช่น ปริมาณเงินหมุนเวียนที่อยู่ในมือของประชาชนเพิ่มขึ้น
 - อุปทาน - เช่น การเพิ่มขึ้นของค่าแรง, การเพิ่มขึ้นของราคาเชื้อเพลิงและวัตถุดิบต่างๆ, การเพิ่มขึ้นของอัตราค่าไถ่ของผู้ผลิต
- ข้อ 44 ❶ เพิ่มอัตราเงินสำรองตามกฎหมาย
- ธนาคารกลาง : ใช้นโยบายการเงินแบบหดตัวเพื่อลดอุปทานของเงิน
 - เพิ่มอัตราดอกเบี้ย
 - เพิ่มอัตราเงินสำรอง
 - เพิ่มอัตรารับช่วงซื้อลด
- ข้อ 45 ❹ รัฐบาลไทยให้ทุนนักเรียนไปเรียนต่อต่างประเทศ
- อุปสงค์เงินตราต่างประเทศ
 - ซื้อสินค้าและบริการระหว่างประเทศ
 - ส่งเงินไปลงทุนในต่างประเทศ
 - ชำระหนี้ต่างประเทศ
- ข้อ 46 ❸ ค่าครองชีพต่ำ เกิดภาวะเงินฝืด
- ถ้าเป็น ค่าครองชีพสูง เกิดภาวะเงินเฟ้อ
- ข้อ 47 ❶ การผูกขาดการผลิตในสินค้าบางชนิด
- สาเหตุที่กลไกราคาล้มเหลว (จึงทำให้รัฐเข้าไปควบคุมดูแล)
 1. กรณีเป็นสินค้าสาธารณะ เช่น สัญญาณทีวี, การบริการป้องกันประเทศ
 2. การผลิตสินค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภายนอก
 3. การลงทุนผูกขาด เช่น ไฟฟ้า, รถไฟ, ประปา

- ข้อ 48 ๓ การส่งเสริมให้ชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวและลงทุนในประเทศไทย
- การแก้ไขดุลการชำระเงิน :
 - ลดการส่งสินค้าเข้า เพิ่มการส่งสินค้าออก
 - ลดภาษีขาออก เพิ่มภาษีขาเข้า
 - ลดรายจ่ายภาครัฐ ลดการขาดดุลงบประมาณของรัฐ
- ข้อ 49 ๓ หลังจากรู้จักสำริด
- พัฒนาการยุคโลหะเริ่มจากยุคทองแดง → ยุคสำริด → ยุคเหล็ก → ยุคประวัติศาสตร์
- ข้อ 50 ๒ ถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่ในแถบเทือกเขาเทียนชาน
- แนวคิดเรื่องถิ่นเดิมของชนชาติไทย
 1. ที่ว่าถิ่นเดิมของไทยอยู่ในบริเวณตอนกลางของจีน
 2. ที่ว่าถิ่นเดิมของไทยอยู่ในแถบเทือกเขาอัลไต เป็นเชื้อสายมาจากมองโกล
 3. ที่ว่าถิ่นเดิมของไทยอยู่ในบริเวณตอนใต้ของจีน
 4. ที่ว่าถิ่นเดิมของไทยอยู่ในคาบสมุทรมาลายูและหมู่เกาะอินโดนีเซีย
 5. ที่ว่าถิ่นเดิมของไทยอยู่ในประเทศไทยปัจจุบัน
- ข้อ 51 ๔ คำกราบพูลความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ร.ศ.103
- คำกราบพูลฯ ร.ศ.103 (พ.ศ.2427) ของคณะเจ้านายและขุนนางที่เสนอให้มีการปกครองแบบพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional monarchy) ซึ่งถือเป็นการเคลื่อนไหวตามแนวคิดแบบประชาธิปไตยเป็นครั้งแรก
- ข้อ 52 ๓ การทำให้ประเทศไทยไม่ตกอยู่ภายใต้การปกครองของต่างชาติ
- พระนเรศวรมหาราช : สงครามยุทธหัตถี ผู้กอบกู้เอกราชให้แก่กรุงศรีอยุธยา ทำให้ไทยไม่ต้องอยู่ใต้การปกครองพม่า
 - รัชกาลที่ 5 : ไทยเป็นเพียงประเทศเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่รอดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก
- ข้อ 53 ๒ ช่วยเหลือฝ่ายสัมพันธมิตรต่อต้านญี่ปุ่น
- ขบวนการเสรีไทยก่อตั้งขึ้นเพื่อต่อต้านญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยคนไทยทั้งในและนอกประเทศ
- ข้อ 54 ๓ การทำมาหากิน
- ขนบธรรมเนียมประเพณีโบราณในสมัยอยุธยาที่แสดงถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยด้าน
 1. การเมืองการปกครอง : พระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา, พระราชพิธีอินทราภิเษก

- 2. การทำมาหากิน : พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ, พระราชพิธีพืชมงคล, พระราชพิธีภัทรบาท, พิธีส่งพระโศภพ, พิธีไล่เรือ
- ข้อ 55 ๒ นิยมสร้างฐานอาคารโค้งแบบทรงแฉา ชั้นล่างเจาะหน้าต่างโค้งแบบศิลปะโกธิก
- ข้อ 56 ๒ สนธิเสนอซื้อหัวน้ำคณะหุ่นละครโกลดขึ้นเป็นศิลปินแห่งชาติ
- การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย เช่น ยกย่องเชิดชูผู้ทรงภูมิปัญญาไทย, ตั้งศูนย์ภูมิปัญญาไทย, ตั้งกองทุนส่งเสริมภูมิปัญญาไทย, การคุ้มครองลิขสิทธิ์ภูมิปัญญาไทย
- ข้อ 57 ๔ แม่น้ำไทกริสและยูเฟรติส
- เมโสโปเตเมียเป็นดินแดนรูปครึ่งวงกลมผืนใหญ่ที่ทอดโค้งขึ้นไปจากฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนไปจรดอ่าวเปอร์เซีย
- ข้อ 58 ๔ พระเจ้าอโศกมหาราช
- พระเจ้าอโศกมหาราชเป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์เมารยะ หลังจากที่พระองค์หันมานับถือพระพุทธศาสนาทรงหันมาใช้ในการปกครองที่เน้นความสำคัญของหน้าที่ทางมนุษยธรรมและหลักธรรมหลักศีลธรรมในการปกครอง
- ข้อ 59 ๒ เป็นสังคมที่มีเสรีภาพทางการแสดงออก
- เหมา เจ๋อ ตุง เปลี่ยนการปกครองจีนเป็นคอมมิวนิสต์ ค.ศ.1949 โดยนำแนวคิดของมาร์กเลนินและสตาลินมาปรับใช้คือ การแก้ปัญหาความขัดแย้งทางชนชั้น สนับสนุนกรรมกรสร้างสังคมอุดมคติตามแนวคิดคอมมิวนิสต์
 - เกิดการปฏิวัติวัฒนธรรม Red Guard เพื่อฟื้นฟูสังคมเศรษฐกิจ การเมืองตามแนวคิดเหมาเจ๋อตุงและดำเนินการกวาดล้างพวกที่มีแนวความคิดต่อต้านท่านเหมา
- ข้อ 60 ๓ การเผชิญหน้ากับอิทธิพลของชาติตะวันตก
- จีน : แพ้อังกฤษในสงครามฝิ่น (ค.ศ.1839-1842) ราชวงศ์ชิงสิ้นสุดลงใน ค.ศ.1911
 - อินเดีย : อังกฤษเข้าปกครองอินเดียโดยตรงใน ค.ศ.1858 (จนถึง ค.ศ.1947 อินเดียจึงได้เอกราช)
 - ญี่ปุ่น : อเมริกาบีบบังคับให้ญี่ปุ่นเปิดประเทศใน ค.ศ.1854 (ทำสนธิสัญญาคานากาวะ)
 - ไทย : เสียดินแดนให้ฝรั่งเศสและอังกฤษในสมัยรัชกาลที่ 4-5

ข้อ 61 ๒ สภาพบ้านเมืองมีความระส่ำระสายจากการล่มสลาย

ของอาณาจักรโรมันตะวันตก

- ยุโรปสมัยกลางเริ่มจากการล่มสลายของจักรวรรดิโรมันตะวันตกใน ค.ศ.476 เนื่องจากอนารยชนเยอรมันเข้ารุกรานทำให้สภาพบ้านเมืองยุโรปวุ่นวายแตกแยก
- อำนาจการปกครองอยู่ที่ขุนนางมากกว่ากษัตริย์ทำให้ประชาชนเข้าหาที่พึ่งทางใจ คือ สถาบันคริสตศาสนาที่มีองค์สันตะปาปาเป็นประมุข

ข้อ 62 ๒ เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิต คุณภาพและจำนวนผลผลิต

- ผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรมคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิต คุณภาพและจำนวนผลผลิตคือ ใช้เทคนิคในการผลิต, คุณภาพของสินค้ามีมาตรฐานเดียวกัน, สามารถผลิตได้คราวละจำนวนมากและรวดเร็ว

ข้อ 63 ๒ เซอร์ วอลเตอร์ สกอตต์

ข้อ 64 ๔ สหรัฐอเมริกา, รัสเซีย, ญี่ปุ่น, จีน

ข้อ 65 ๑ ที่ตั้งตามละติจูดต่างกัน

- ละติจูด : สัมพันธ์กับภูมิอากาศ พืชพรรณธรรมชาติ
- ลองจิจูด : สัมพันธ์กับเวลา

ข้อ 66 ๒ ที่ราบตอนกลางของออสเตรเลีย

- ที่ราบที่เกิดการแปรสัณฐานของเปลือกโลก
 1. ที่ราบชายฝั่ง - ที่ราบชายฝั่งอ่าวเม็กซิโก, ที่ราบชายฝั่งมหาสมุทรอาร์กติก
 2. ที่ราบภายในทวีป - ที่ราบภาคกลางของไทย, ที่ราบตอนกลางของทวีปออสเตรเลีย

ข้อ 67 ๒ 1 : 50,000

แผนที่ฉบับที่ 1

- มาตราส่วน 1 : 100,000 ระยะห่าง 4 ซม.
- $4 \times 100,000 = 400,000$ ซม.

แผนที่ฉบับที่ 2 $8 \div 40,000 = 1 : 50,000$

มาตราส่วนแผนที่ฉบับที่ 2 = 1 : 50,000

ข้อ 68 ๓ ความหลากหลายของพืชและสัตว์

- ความหลากหลายทางชีวภาพ คือ การมีสิ่งมีชีวิตนานาพันธุ์ในระบบนิเวศอันเป็นที่อยู่อาศัยซึ่งเป็น (1)ความหลากหลายในเรื่องชนิดพันธุ์ (2) ความหลากหลายทางพันธุกรรม (3) ความหลากหลายของระบบนิเวศ

ข้อ 69 ๒ ป่าชุมชน

- ป่าอนุรักษ์ คือ พื้นที่ได้รับการคุ้มครองที่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น อุทยานแห่งชาติ, วนอุทยาน,เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า,เขตห้ามล่าสัตว์ป่า, สวนพฤกษศาสตร์, สวนรุกขชาติ, พื้นที่สงวนชีวลัย,พื้นที่มรดกโลก, พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1, ป่าชายเลนอนุรักษ์, พื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ

ข้อ 70 ๒ บำบัดน้ำเสีย

- แหลมคักเบ็ยเป็นตำบลใน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี พื้นที่ถูกปรับเป็นนาเกลือ ต่อมาเกิดปัญหาน้ำเสื่อมคุณภาพ ในหลวง ได้ทรงศึกษาและทดลองวิธีการบำบัดน้ำเสียจนได้วิธีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูง โครงการนี้จึงเป็นโครงการตัวอย่างที่น่าไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขวิกฤตการณ์น้ำเน่าเสียในชุมชน

ข้อ 71 ๒ การสงวน - อุทยานแห่งชาติ

- การแบ่งเขต : อุทยานแห่งชาติ
- การสงวน : การสงวนรักษาป่าไม้เบญจพรรณของไทย, การสงวนรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ข้อ 72 ๑ การผลิตสารกำจัดศัตรูพืช วันละไม่เกิน 20 ตัน

- โครงการอื่นๆ ที่ต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สนามบินพาณิชย์ (ทุกขนาด), อุตสาหกรรมเคมี (ทุกขนาด), อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์ (ทุกขนาด) การชลประทานที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 80,000 ไร่ขึ้นไป

ข้อ 73 ๔ การจัดการสิ่งแวดล้อม

ข้อ 74 ๔ Recycle (Reuse)

- การนำขวดกาแฟที่หมดแล้วนำมาใส่ของแห้งเก็บไว้
 - Reuse : ใช้ใหม่อีก เช่น นำถุงพลาสติกมาใส่ของซ้ำ
 - Reject : เลิกใช้สารอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ปฏิเสธการใช้โฟม พลาสติก
 - Recover : ปรับสภาพกลับมาใช้ เช่น นำน้ำล้างรถที่ปล่อยให้ตกตะกอนนำมาใช้รดต้นไม้
 - Recycle : เวียนใช้ใหม่ เช่น นำขวดพลาสติกเหลือทิ้งไปหลอมแล้วขึ้นรูปใหม่เป็นถังน้ำ

ข้อ 75 ๒ ผลิตภัณฑ์ที่มีระบบการผลิตไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- ผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในโครงการฉลากเขียว เช่น กระดาษรีไซเคิล, ตู้เย็น, เครื่องสุขภัณฑ์ประหยัดน้ำ, ถ่านไฟฉายสุตรไม่ผสมปรอท, เครื่องปรับอากาศ, สารซักฟอกที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ข้อ 76 ③ การฟังกลม

- การฟังกลมเป็นการนำขยะมาบดอัดแล้วปิดทับด้วยวัสดุ มีวิธีการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การป้องกัน การปนเปื้อนของน้ำขยะ มีระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบควบคุมก๊าซจากการย่อยสลายของขยะ

ข้อ 77 ③ การเกิดภาวะดินเค็มแพร่กระจายในพื้นที่เกษตร

- การแพร่กระจายดินเค็มมีสาเหตุเกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า, การทำนาเกลือ, การสร้างเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ, การขุดบ่อบาดาล

ข้อ 78 ③ อาคารพังทลายบางส่วน

- 1-2.9 - สันไหวเล็กน้อย ผู้คนเริ่มรับรู้ความสั่นไหว
- 3-3.9 - สันไหวเล็กน้อย ผู้คนที่อยู่ในอาคารมีความรู้สึกไม่มั่นคง
- 4-4.9 - สันไหวปานกลาง วัตถุที่ห้อยแกว่งไกว
- 5-5.9 - สันไหวรุนแรงเป็นบริเวณกว้าง เครื่องเรือนและวัตถุมีการเคลื่อนที่
- 6-6.9 - สันไหวรุนแรงมาก อาคารเริ่มพังทลาย
- 7.0 ขึ้นไป - สันไหวรุนแรง อาคารเสียหายมาก แผ่นดินอาจมีรอยแยก วัตถุบนพื้นถูกเหวี่ยงกระเด็น

ข้อ 79 ① ความผันแปรของภูมิอากาศในซีกโลกใต้

- El Niño La Niña เกิดจากการผันแปรของกระแสน้ำในมหาสมุทรในเขตซีกโลกใต้

ข้อ 80 ④ BASEL - อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ

- BASEL อนุสัญญาว่าด้วยการควบคุม การเคลื่อนย้าย การกำจัดของเสียอันตรายข้ามแดน